

КОНТРОЛІ за ВНЕСЕННЯМ та ЗНЯТТЯМ ГОТІВКИ в УКРСИББАНКУ

UKRSIBBANK
BNP PARIBAS GROUP

Банк позитивних змін

На вашу думку – Готівка це...

Добре

VS

Погано

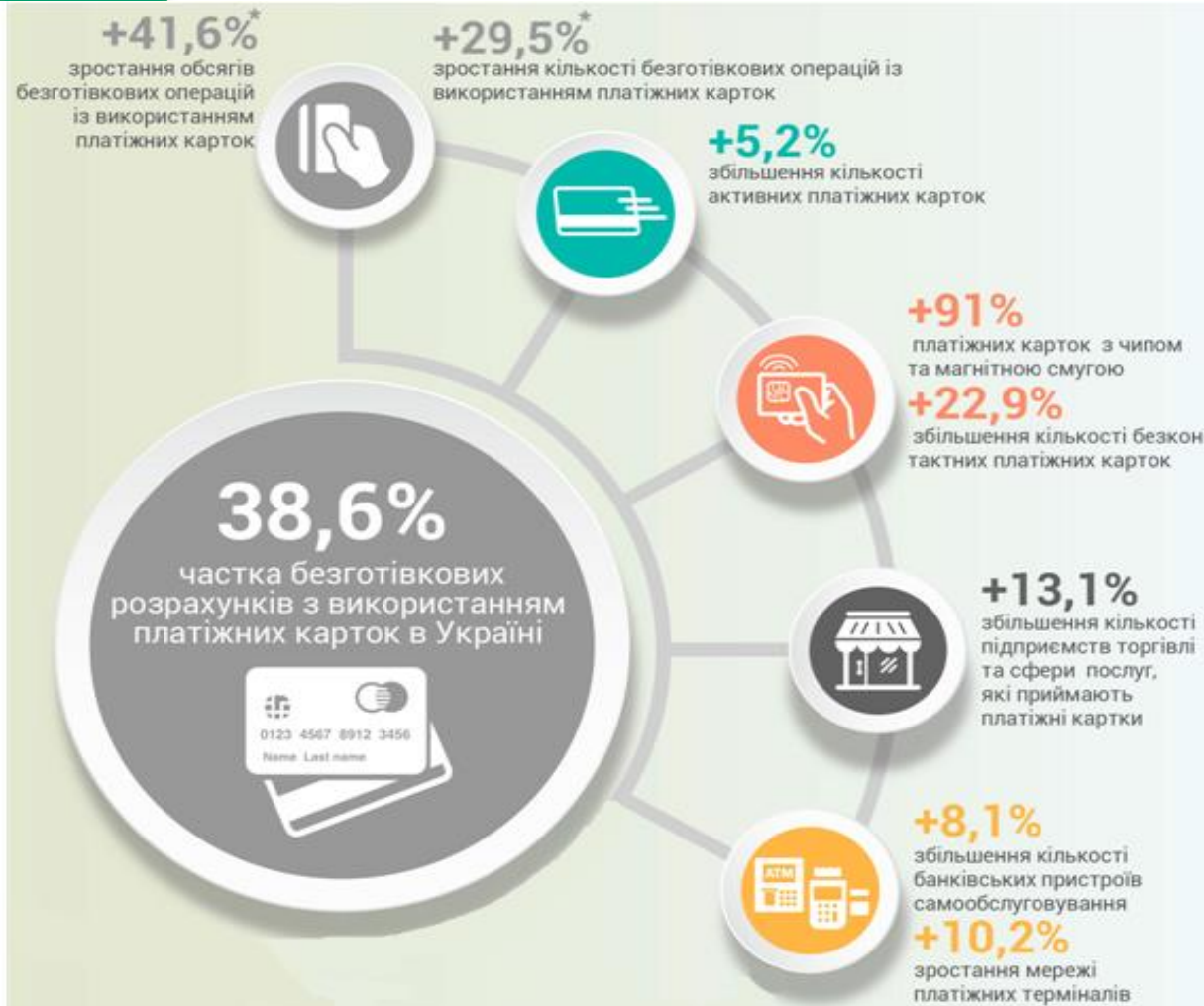

UKRSIBBANK
BNP PARIBAS GROUP

Банк позитивних змін

Грошовий обіг у деяких цифрах

За даними НБУ. * - у порівнянні з 9 (дев'ятьма) місяцями 2016 року.

В той же час:

За даними Національного банку у 2015 році обсяг готівки в обігу складав **14,3% ВВП**

Тіньова економіка, за оцінками Міністерства економіки, станом за 2016 рік складає **37% ВВП**.

За різним даними, якщо говорити про накоплення у доларах США, то за підрахунками українці тримають "вдома" грошей на суму **від 22 млрд. до 86 млрд. доларів** станом на 2016.

UKRSIBBANK
BNP PARIBAS GROUP

Банк позитивних змін

Стратегія

Місія Укрсиббанку:

*«Ми робимо фінансове життя наших клієнтів успішним,
безпечним та простим»*

6 стратегічних проектів
в тому числі - Зміцнення Культури Комплаєнс

Проект - Погодження внесення готівкових коштів

Важливо мати підтримку усіх підрозділів всередині Банку.

Контролі у сфері готівкового обігу

<u>Ex-ante контроль:</u>	<u>Ex-post контроль:</u>
<p>1\ Контроль у процесі внесення готівкових коштів (обов'язкове погодження)</p> <p>2\ Контроль у процесі зняття готівки (на розсуд співробітника відділу)</p>	<p><u>Norkom</u> - профайлінговий інструмент для виявлення нетипових операцій клієнтів та їх аналізу.</p> <p>В цілому налаштовано 24 сценарії, з яких:</p> <ul style="list-style-type: none">- 6 контролюють операції по внесенню готівкових коштів;- 3 контролюють операції по зняттю готівкових коштів;- 6 контролюють міжнародні платежі;- 5 контролюють нетипову клієнтську поведінку за рахунками.

Операції з картковими рахунками:

- Ліміт на внесення готівки за допомогою банкоматів та/або POS-терміналів за 1 (один) операційний день;
- Ліміт на зняття через банкомати які залежать від рівня платіжної картки.

Сценарії Nokom спрямовані на контроль внесення готівкових коштів (1)

Найменування сценарію	Короткий опис логіки генерації алертів
DS04 Незвично великі внесення готівкових коштів	Загальна сума внесених клієнтом готівкових коштів за тиждень перевищує встановлений поріг, і в цей же час суттєво відрізняється від її середнього історичного значення. Періодичність генерації алертів – щотижня.
DS05 Значні внесення готівкових коштів	Кількість фактів внесень клієнтом готівкових коштів за тиждень перевищує встановлений поріг, і в цей же час загальна сума внесених готівкових коштів перевищує інший поріг. Періодичність генерації алертів – щотижня.
DS07 Багаторазові внесення готівкових коштів	Однчасне виконання наступних умов: - Загальна сума внесених готівкових коштів в поточному місяці перевищує встановлений поріг; - Кількість фактів внесення готівкових коштів в поточному місяці перевищує встановлений поріг; - Максимальна сума внесених готівкових коштів за попередні 3 місяці перевищує встановлений поріг. Періодичність генерації алертів – щомісяця.

Сценарії Nokom спрямовані на контроль внесення готівкових коштів (2)

Найменування сценарію	Короткий опис логіки генерації алертів
DS08 Кілька операцій внесення готівкових коштів через каси різних відділень	Загальна сума внесених клієнтом готівкових коштів перевищує встановлений поріг впродовж календарного тижня. В цей же час, внесення готівкових коштів відбувалось щонайменше через 3 різні відділення банку. Періодичність генерації алертів – щодня.
DS09 Кілька операцій внесення готівкових на різні рахунки клієнта	Загальна сума внесених клієнтом готівкових коштів перевищує встановлений поріг впродовж календарного тижня. В цей же час, внесення готівкових коштів відбувалось щонайменше на 3 різні рахунки клієнта. Періодичність генерації алертів – щодня
DS10 Структуровані внесення готівкових коштів	Загальна сума структурованих (подрібнених) операцій по внесенню готівкових коштів перевищує встановлений поріг впродовж календарного тижня. Періодичність генерації алертів – щодня

Сценарії Nokcom спрямовані на контроль зняття готівкових коштів

Найменування сценарію	Короткий опис логіки генерації алертів
DS11 Незвично великі зняття готівкових коштів	Загальна сума знятих клієнтом готівкових коштів за тиждень перевищує встановлений поріг, і в цей же час суттєво відрізняється від її середнього історичного значення. Періодичність генерації алертів – щотижня.
DS12 Значні зняття готівкових коштів	Кількість операцій зняття готівкових коштів клієнтом за тиждень перевищує встановлений поріг, і в цей же час загальна сума зняття перевищує інший поріг. Періодичність генерації алертів – щотижня.
DS28 Швидкий рух коштів, які надійшли з-за кордону, в готівкову форму	Загальна сума вхідних міжнародних платежів та загальна сума знятих готівкових коштів перевищують встановлений поріг впродовж одного тижня. В цей же час сума вхідних міжнародних платежів та загальну сума знятих готівкових коштів відрізняються на встановлений відсоток (граничне значення). Періодичність генерації алертів – щотижня.

Поглиблений аналіз

Поглиблений аналіз здійснюється у випадку проведення клієнтом незвичної або заплутаної операції. Система бере до уваги – чи відповідає операція профілю клієнта. Алерти що згенеровано системою дають можливість здійснити наліз за для встановлення економічного сенсу операції, або ж у разі якщо наявні сумніви щодо діяльності клієнта.

Поглиблений аналіз включає створення кейсу в якому консолідуються всі документи та відомості пов'язані з діяльністю клієнта, які отримані аналітиком в процесі аналізу.

Під час здійснення поглибленого аналізу аналітик обов'язково враховує наступні фактори:

- ✓ тип сценарію, у відповідності до якого згенеровано алерт;
- ✓ сума операції;
- ✓ учасники транзакції: сторони, представники, банки, їхня процедура ідентифікації клієнтів та будь-які можливі форми винагороди (прибуток або продажі);
- ✓ походження та призначення коштів;
- ✓ будь-яке повторення операцій, на базі яких створюються нові алерти;
- ✓ співвідношення економічної суті здійснених операцій та типової діяльності клієнта в банку;
- ✓ алерти, які раніше були згенеровані по даному клієнту та їхній статус;
- ✓ інші пов'язані операції, які мають незвичний характер.

ПОГОДЖЕННЯ ВНЕСЕННЯ ГОТІВКИ

Рівень 4

**Бізнес
Головного
Банку +
Комплаєнс**

$S \geq \text{Ліміт 4}$

Рівень 3

**Керівник
відділення +
Фінансовий
моніторинг**

$\text{Ліміт 3} \leq S < \text{Ліміт 4}$

Рівень 2

**Керівник
відділення/
рівень
працівників**

$\text{Ліміт 2} \leq S < \text{Ліміт 3}$

Рівень 1

Відділення

$\text{Ліміт 1} \leq S < \text{Ліміт 2}$

- ✓ *Ідентифікація (не прострочена, повнота даних);*
- ✓ *Рівень ризику;*

Аналіз:

- ✓ *Публічна особа діяч;*
- ✓ *Рішення Комітету Затвердження Клієнтів;*
- ✓ *Характер діяльності;*
- ✓ *Джерела походження готівки;*
- ✓ *Мета операції, тощо*

Погоджень внесення готівкових коштів Білий список

Білий список - перелік клієнтів, операції яких по внесенню значних сум готівки не будуть підпадати під процедуру попереднього погодження на умовах погоджених Комплаєнс.

До “Білого списку” можна включати лише юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців на строк до 1-го року з дати погодження, але не більше ніж дата наступної ідентифікації.

Для того, щоб Клієнта було включено до “Білого списку” працівник Банку, за яким закріплено Клієнта, повинен підготувати окрему заявку за формою зазначеною в Порядку та направити для погодження з підрозділом фінансового моніторингу.

Підрозділ фінансового моніторингу розглядає заявку на включення клієнта до “Білого списку” протягом 5 робочих днів та надає висновок.

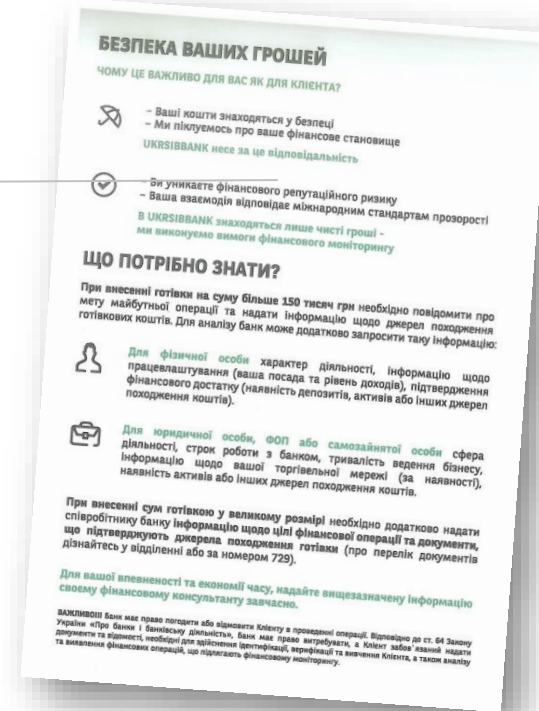
ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Для клієнтів:

- Інформація на зовнішньому сайті Банку
- Інформація в Контакт-центрі
- Спеціальні друковані матеріали (флаєр)
- Інформація біля касових вікон
- Інформація для Партнерів Банку

Для працівників Банку:

- Порядок попереднього погодження прийняття готівки в каси Банку «Cash deposits approval»
- Інформація для роботи з запереченнями Клієнтів
- Інструкція в SAP
- Курс та тест для дистанційного навчання.

ПИТАННЯ, НА ЯКІ НЕОБХІДНО ЗВЕРНУТИ УВАГУ

ЗАБОРОНЕНО

ДРОБЛЕННЯ:

1. Здійснення на одному відділенні у одного працівника відділення одночасно декількох прибуткових касових операцій (загальна сума, яких дорівнює або перевищує 150 000,00 грн.) одним платником на користь:
 - одного одержувача з метою уникнення ідентифікації та/або отримання попереднього погодження на внесення готівки на більш низькому рівні;
 - різних одержувачів.
2. Проведення прибуткових касових операцій на суми менші граничних згідно Порядку з метою уникнення процедури попереднього погодження взагалі або на більш високому рівні.

ДОЗВОЛЕНО

Попереднє погодження внесення готівкових коштів не в момент звернення Клієнта на відділення, а **ЗАЗДАЛЕГІДЬ**. Таке погодження діє протягом 10 робочих днів і поширюється на одноразове внесення суми, не більше узгодженого ліміту. При узгодженні необхідно погоджувати більшу суму, з урахуванням курсової різниці, можливих змін у Договорах Клієнта і т.п. для того, щоб не довелося отримувати повторне погодження.

СИТУАЦІЙНІ ПРИКЛАДИ – ПОГОДЖЕННЯ ВНЕСЕННЯ ГОТІВКОВИХ КОШТІВ

Позитивні практики

До Банку звернувся клієнт – фізична особа щодо внесення готівки на власний поточний рахунок з подальшим перерахуванням на рахунок юридичної особи як надання фінансової допомоги в сумі 500 тис.грн.

Інформація наявна в Банку – щомісячний дохід клієнта в розмірі до 5 тис.грн. - не дає можливості розкрити фінансовий стан і підтвердити платоспроможність фізичної особи.

Банком запитано додаткові документи, що розкривають джерело походження готівкових коштів.

Фізична особа виступає засновником юридичної особи. Клієнтом надано протоколи про виплату дивідендів юридичної особи, наказ на виплату дивідендів, виписки з рахунку фізичної особи. Дані документи розкривають джерело походження та підтверджують наявність готівкових коштів.

Отже, банком здійснено всі достатні дії щодо встановлення джерел походження коштів клієнта – фізичної особи та підтверджено фінансовий стан клієнта.

Негативні практики

До Банку звернулась фізична особа щодо внесення готівкових коштів на власний рахунок з подальшим перерахуванням на рахунок фірми як оплата за автомобіль в розмірі 500 тис.грн.

Інформація, якою володіє Банк щодо клієнта є:

а\ щомісячний дохід у вигляді зарплати 55 тис.грн.

б\ основне місце роботи – фірма, де клієнт займає посаду керівника.

Банком запрошено будь-які інші документи, що розкриватимуть джерело походження коштів та зможуть підтвердити платоспроможність клієнта.

Клієнт – фізична особа надала інформацію щодо отримання річної премії за попередні 3 роки.

Банк здійснив операцію по внесенню готівки.

Але, згодом з'ясувалось, що клієнт не повідомив Банк про те, що він є Публічною особою. У зв'язку з цим були порушені процедури контролю внесення готівкових коштів, тобто погодження не було отримано на рівні "Рівень 3", згідно діючих правил Банку.

Банк здійснює додаткові заходи за для недопущення у майбутньому даних дефектів у процесі.

Дякую за увагу